

סיכום רפלקטיבי על הפעילות מפי מורי מגמת הביוטכנולוגיה

בתיכון רוטברג רמת השרון-

אוקטובר 2014

תלמידי ביוטכנולוגיה בתיכון רוטברג למדו השבוע על ממדי מגפת האבולה 2014, על היעדר תרופה והבהלה בציבור. במעגלי שיח בקבוצות קטנות, בהם השתתפו תלמידי המגמה משכבות י' –י"ב נשאלו התלמידים **כיצד היו מרגישים לו היו עכשיו בני עשרה החיים במערב אפריקה**. התשובות לא איחרו לבוא:

- לא הייתי יוצאת מהבית
- לא נוגע באף אחד, באף אדם ובשום דבר
- מפחדת על המשפחה שלי, על ההורים שלי ועל האחים שלי
- מרגיש בהישרדות
- למה אף אחד לא עוזר לנו

עד כה התגלו אלפי מקרים של אבולה, שגבו את חייהם של 80% מהחולים. עד ינואר 2015 מספר הנדבקים בוורוס עלול לזנק ל-1.4 מיליון אנשים. האו"ם הכריז על ההתפרצות כמגיפה המסוכנת ביותר בעידן המודרני.

כיום מצויות בפיתוח כמה תרופות למחלת האבולה, אבל עדיין אין יודעים את מידת יעילותן. חברות ביוטכנולוגיות, המפתחות חיסונים ותרופות, נאלצות כעת להיאבק בהאצת תהליכים שלוקחים עשרות שנים, בכדי לתת מענה לאפריקה המותקפת ולבהלת ההמונים במערב.

צוות המורים במגמה: ערן שמואל, ד"ר נורית בובליל וד"ר ענת כהן אירגן יום **למידה לשם חוויה** אשר בה הועבר לכל תלמידי המגמה בכיתות י', י"א, י"ב מידע אודות המחלה, וניתנה להם הזדמנות להבין שמדע מייצר ידע, וידע מייצר כוח. לכן חשוב שאדם בעמדת כוח יהיה בעל רגישות מוסרית.

במסגרת הפעילות התקיים שיח תלמידים על המגפה ועל ערכים. בצהרי יום רביעי התכנסו כל תלמידי המגמה ומוריה באולם אחד. בתחילת הפעילות שמעו התלמידים סקירה קצרה על שלושה נושאים: תרופה יתומה, האם נגיף האבולה יכול לשמש כנשק ביולוגי ובהלת ההמונים. בהמשך המפגש התקיים שיח תלמידים בקבוצות קטנות בו נשאלו התלמידים מה מהנושאים שהוצגו הכי עניין אותם, מה הפתיע אותם ומה הכעיס אותם. תלמידים רבים התעניינו במשך הזמן הארוך והעלויות הגבוהות הכרוכות בהפקת תרופה, אחרים הביעו חשש שאירגוני טרור איסלמיים ישיגו את הנגיף ויאיימו עלינו. תלמידים אחרים ציינו שהיה להם קשה לחשוב על אזרחי מערב אפריקה הסגורים במחנות הסגר, על ילדים מפוחדים

שמאבדים את הוריהם ושאינ תרופה להצילם, או יותר נכון שאין עניין לחברות התרופות לפתח תרופה, כל עוד השוק קטן או שהוא רק באפריקה הענייה.

מרכזת המגמה ד"ר כהן ענת ציינה שפעילות כזו היא דוגמה ללמידה רלוונטית שמעוררת עניין ושילוב של ערכים בתהליך הלמידה. "אני גאה ביוזמה של מורי המגמה לעדכן את התלמידים בנושאים בוערים במדע, ולערב אותם בבעיות חברתיות אמיתיות שגורמות להם לחשוב".

לסיום הפעילות הפריחו תלמידי המגמה בלונים לאוויר. לכל בלון היה מחובר פתק עם דבריו של ד"ר חיים ויצמן: "יודע אני שמעל למדע ומעל למחקר עומדים ערכים גבוהים ואיתנים פי כמה – צדק ויושר, שלום ואחוה", וכל תלמיד רשם את מה שהוא הרגיש בעקבות השיחה.

היה לנו חשוב שתלמידים יבינו שהביוטכנולוגיה כמדע זמינה, אבל ללא חמלה אנושית ודאגה לאחר הביוטכנולוגיה לבדה לא יכולה להביא מרפא לאנושות.

ענת, נורית, ערן- מורי המגמה